

NGUYỄN THỊ SINH THẢO

MODULE MN

41

**PHỐI HỢP NHÀ TRƯỜNG VỚI
CỘNG ĐỒNG, CÁC TỔ CHỨC
XÃ HỘI ĐỂ GIÁO DỤC
TRẺ MẦM NON**

A. GIỚI THIỆU TỔNG QUAN

Chất lượng giáo dục trẻ là tiền đề quan trọng để nhà trường mầm non phát huy tầm ảnh hưởng của mình đến với cộng đồng. Chất lượng nuôi dưỡng, giáo dục của nhà trường có đảm bảo, trẻ em có khoẻ mạnh và phát triển tốt thì vai trò của nhà trường mới được phụ huynh và cộng đồng thừa nhận. Vì vậy, nâng cao chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ phải là vấn đề được quan tâm hàng đầu ở các cơ sở giáo dục mầm non.

Trong Đề án “Phát triển giáo dục mầm non giai đoạn 2006 – 2015” Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt với quan điểm chỉ đạo là: “... Đẩy mạnh xã hội hoá, tạo điều kiện thuận lợi về cơ chế, chính sách để mọi tổ chức, cá nhân và toàn xã hội tham gia phát triển giáo dục mầm non”. Vai trò của cộng đồng rất quan trọng đối với việc chăm sóc giáo dục trẻ mầm non; đó là vấn đề tạo môi trường văn hoá, xã hội, kinh tế, đạo đức, pháp luật,... thuận lợi cho trường mầm non trong hoạt động giáo dục trẻ.

Chỉ thị về tăng cường phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong công tác giáo dục trẻ em, học sinh, sinh viên ngày 23/12/2008, của Bộ Giáo dục và Đào tạo đã nêu rõ:

1. Các cơ sở giáo dục mầm non, cơ sở giáo dục phổ thông, cơ sở giáo dục thường xuyên, các học viện, các trường đại học, cao đẳng và trung cấp chuyên nghiệp (sau đây gọi chung là nhà trường) thực hiện các nhiệm vụ chung sau đây:
  - Thường xuyên giữ mối liên hệ với gia đình, cơ quan, tổ chức, đoàn thể có liên quan để kịp thời xử lý thông tin thường xuyên, đột xuất liên quan đến học sinh, sinh viên.
  - Phối hợp trong việc tổ chức các hoạt động văn hoá, thể thao, vui chơi lành mạnh trong nhà trường và tại địa phương, đặc biệt vào các dịp khai giảng, kết thúc học kì, kết thúc năm học, nghỉ hè hàng năm.
  - Nghiên cứu, tiếp thu các ý kiến từ phía gia đình, cơ quan, tổ chức, đoàn thể có liên quan trong công tác nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trẻ em, học sinh, sinh viên.
2. Đối với các trường mầm non cần tập trung:

Tiếp tục nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trẻ em; thu hút tối đa trẻ em trong độ tuổi đến trường, chuẩn bị cho trẻ mẫu giáo lớn vào tiểu học.

Trao đổi thông tin thường xuyên giữa nhà trường với gia đình; kết hợp tuyên truyền, phổ biến kiến thức khoa học nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trẻ em; xử lý kịp thời các vấn đề liên quan đến chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ em trong trường học.

Chăm lo đời sống vật chất và tinh thần; nâng cao trình độ nghiệp vụ, đạo đức nghề nghiệp cho đội ngũ cán bộ, giáo viên, nhân viên trong nhà trường.

Thường xuyên phối hợp với các cơ quan, tổ chức, đoàn thể trên địa bàn như y tế, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Phụ nữ, ban đại diện cha mẹ học sinh và các tổ chức có liên quan trong việc chăm sóc, bảo vệ sức khoẻ, phòng chống tai nạn, thương tích, bảo đảm an toàn cho trẻ em.

Gia đình, nhà trường và xã hội luôn được coi là "tam giác" giáo dục quan trọng đối với mỗi đứa trẻ. Tầm quan trọng cũng như mối quan hệ giữa các lực lượng tham gia giáo dục trẻ ai cũng hiểu, nhưng vẫn có một khoảng cách lớn giữa nói và làm.

Việc phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng, các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ thực chất đó chính là thực hiện xã hội hoá giáo dục. Xã hội hoá giáo dục tốt sẽ góp phần nhanh chóng đạt được mục tiêu giáo dục đề ra; muốn thực hiện xã hội hoá giáo dục tốt thì việc đầu tiên là xác định các đối tượng tham gia xã hội hoá giáo dục.

Việc giáo dục trẻ ở lứa tuổi mầm non mang đặc tính xã hội hoá cao, để thực hiện có hiệu quả quyền được giáo dục của trẻ ở lứa tuổi này cần thiết phải có sự kết hợp chặt chẽ giữa nhà trường, gia đình, cộng đồng và các tổ chức xã hội. Trách nhiệm của trường mầm non là phải làm cho mọi người thấy rõ vai trò, lợi ích của giáo dục mầm non đối với đời sống cộng đồng, trên cơ sở đó huy động sự tham gia có trách nhiệm của cộng đồng và các tổ chức xã hội, đóng góp xây dựng cho sự phát triển giáo dục mầm non.

Ngoài gia đình của trẻ, trong xã hội có một số nhóm đối tượng có thể huy động tham gia giáo dục mầm non gồm: lãnh đạo Đảng, chính quyền các cấp (lực lượng quan trọng quyết định sự đầu tư cơ sở vật chất cho nhà trường và cũng là lực lượng tạo cơ chế và tạo điều kiện cho việc xã hội hoá giáo dục triển khai thuận lợi); các cơ quan, ban ngành (nhất là các ngành có chức năng, có trách nhiệm đối với nhà trường như y tế, công an, Ủy ban Bảo vệ Chăm sóc Trẻ em, các tổ chức đoàn thể như Mặt trận Tổ quốc, hội cựu chiến binh, hội khuyến học, các tổ chức tôn giáo, tổ

chức từ thiện...); các cơ sở sản xuất kinh doanh, dịch vụ tạo khả năng liên kết trong việc huy động các nguồn lực vật chất; các tổ chức quốc tế, các cá nhân, đặc biệt là cá nhân có uy tín, các nhà “mạnh thường quân” có tấm lòng quan tâm đến trẻ.

Huy động tốt sự tham gia của cộng đồng, các tổ chức xã hội với giáo dục mầm non là tạo điều kiện mở rộng các nguồn đầu tư, khai thác các tiềm năng về nhân lực, vật lực và tài lực trong xã hội. Phát huy và sử dụng có hiệu quả các nguồn lực của nhân dân nhằm đạt được các mục tiêu của chương trình, kế hoạch hoạt động giáo dục đã đặt ra. Đảm bảo nâng cao chất lượng, hiệu quả bền vững, lâu dài của giáo dục đồng thời phát huy được tiềm năng trí tuệ và vật chất trong nhân dân, huy động được toàn xã hội chăm lo cho sự nghiệp giáo dục mầm non.

Cộng đồng nơi ở giữ vị trí và vai trò quan trọng trong việc phát triển nhân cách của thế hệ trẻ. Cộng đồng thôn, xóm, làng, xã hoặc phố phường là môi trường gần gũi, quen thuộc đối với trẻ. Khoảng không gian đầy ắp những mối quan hệ, hoạt động và giao lưu của con người có ảnh hưởng rất lớn đến sự hình thành và phát triển tâm lí của trẻ. Con người phát triển trước hết là nhờ có gia đình và cộng đồng, dấu ấn của cộng đồng đã khiến cho mỗi con người có cái riêng, cái đặc thù của mình; chính là cái riêng, cái đặc thù của mỗi “vùng, miền, dân tộc” mà con người đó xuất thân.

Thực tế hiện nay, công cuộc đổi mới và phát triển đất nước đã đạt được một số kết quả đáng phấn khởi, nhưng cũng có thể nói mặt trái của nền kinh tế thị trường đã làm nảy sinh những quan hệ phức tạp, có ảnh hưởng đến nhận thức giá trị, tư tưởng, tình cảm và hành vi của mọi người, mọi gia đình. Do vậy, trách nhiệm của nhà trường càng cần quan tâm và làm tốt nhiệm vụ phối hợp giáo dục với gia đình, chính quyền, Đoàn thể xã hội, các cơ quan chức năng, các tổ chức kinh tế và cá nhân... ở địa phương nhằm thống nhất nội dung, phương pháp tác động giáo dục đến trẻ để đạt mục tiêu giáo dục như mong muốn.

Tài liệu này giúp người học hiểu rõ hơn ý nghĩa, vai trò và mục tiêu của việc phối hợp giáo dục giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội, trên cơ sở đó xây dựng kế hoạch, nội dung, biện pháp và hình thức phù hợp để thực hiện tốt phối hợp nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non.

B. MỤC TIÊU

1. MỤC TIÊU CHUNG

Giúp người học củng cố, nâng cao kiến thức về nội dung, phương pháp, hình thức các hoạt động phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội trong chăm sóc, giáo dục trẻ mầm non.

2. MỤC TIÊU CỤ THỂ

2.1. Về kiến thức

- Hiểu rõ hơn về vai trò, vị trí của cộng đồng và các tổ chức xã hội trong giáo dục trẻ mầm non.
- Nắm vững mục tiêu, ý nghĩa và nội dung của việc phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non.

2.2. Về kĩ năng

- Lập được kế hoạch phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ.
- Linh hoạt và sáng tạo trong phối hợp thực hiện kế hoạch giáo dục và có biện pháp phù hợp phối hợp với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non.

2.3. Về thái độ

Có sự tin tưởng và tích cực phối hợp với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ.

C. NỘI DUNG

1. Mục đích phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non.
2. Phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non.
3. Phương pháp phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non.
4. Các hình thức phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non.

Nội dung 1:

MỤC ĐÍCH PHỐI HỢP GIỮA NHÀ TRƯỜNG VỚI CỘNG ĐỒNG,
CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI ĐỂ GIÁO DỤC TRẺ MẦM NON

Hoạt động 1: Tìm hiểu mục đích phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non.

1. CÂU HỎI

Câu hỏi 1: Cộng đồng là gì?

Câu hỏi 2: Vai trò của cộng đồng và các tổ chức xã hội trong việc phối hợp để giáo dục trẻ mầm non như thế nào?

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

Có nhiều cách hiểu khác nhau về cộng đồng: Cộng đồng là một quần thể đồng loại sống tập trung và tương tác lẫn nhau. Hay nói cách khác: Cộng đồng là một từ dùng để chỉ một nhóm người có cùng sở thích hoặc cùng cư trú trong một vùng lãnh thổ nhất định. Trong cộng đồng thường có những quy tắc chung được mọi người thống nhất thực hiện.

Ở nông thôn có cộng đồng thôn, xóm, làng, xã. Ví dụ như cộng đồng dân cư thôn/làng chẳng hạn, là một quần thể những người cùng chung sống trong thôn/làng; họ sống và thực hiện các hành vi, ứng xử một cách thống nhất theo luật pháp của Nhà nước và những quy ước, hương ước của làng đã được toàn dân trong thôn đó chấp nhận và thực hiện hàng ngày.

Ở thành phố, cộng đồng dân cư gần gũi đó là tổ dân phố, cụm dân cư, rộng hơn nữa là cộng đồng nhân dân trong phường. Mọi người dân đều phải tuân thủ theo luật pháp và những quy định chung của tổ dân phố hay của cụm dân cư, thực hiện đầy đủ nghĩa vụ của công dân.

Dù là ở thành phố hay ở nông thôn thì cộng đồng dân cư gần gũi luôn là xã hội nhỏ bé gắn bó mật thiết với mỗi con người. Lợi ích của cộng đồng bao gồm lợi ích của các cá nhân. Mọi quyền lợi chính đáng của cá nhân được cộng đồng bảo vệ. Cá nhân trong cộng đồng được phát triển, được hợp tác và được cộng đồng sửa chữa và bổ sung những khiếm khuyết, ngoài ra cộng đồng có thể giúp cá nhân đi đúng đường hướng đúng, biết cách làm việc hiệu quả, có thể giúp đỡ về vật chất cũng như tinh thần, và do vậy mà cá nhân sẽ phát triển.

Mỗi gia đình trong cộng đồng đều có mối quan hệ khăng khít hữu cơ với các thành viên, gia đình trong cộng đồng của mình. Mỗi gia đình đều có ảnh hưởng tới cộng đồng và ngược lại, cộng đồng cũng có tác động trực tiếp tới từng gia đình, giúp đỡ và cùng gia đình thực hiện tốt các chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước trong công tác giáo dục trẻ, góp phần đảm bảo cho trẻ phát triển toàn diện về mọi mặt cả thể chất, lẫn tinh thần, trí tuệ và nhân cách.

Điểm mạnh của cộng đồng chính là những nét văn hoá, những truyền thống tốt đẹp mà nó chứa đựng. Mỗi một cộng đồng do những đặc điểm riêng lại có những nét truyền thống riêng của mình như: truyền thống hiếu học, truyền thống lao động hay nghề truyền thống...

Để cho tất cả những gì tốt đẹp của cộng đồng được lưu giữ, những làng nghề do cha ông để lại không bị mai một, để thế hệ trẻ có thể vừa phát triển theo xu thế tiên tiến hiện đại mà vẫn phát huy được những truyền thống tốt đẹp đã có thì trách nhiệm của cộng đồng phải tham gia giáo dục là rất cần thiết; trong đó, giáo dục mầm non là cấp học đầu tiên quan trọng. Trách nhiệm của cộng đồng trong tham gia phối hợp giáo dục mầm non không chỉ là giáo dục trẻ về truyền thống văn hoá dân tộc, về bản sắc văn hoá địa phương mà cộng đồng còn có trách nhiệm tham gia xây dựng cơ sở vật chất cho nhà trường, ủng hộ và thống nhất với nhà trường về nội dung giáo dục trẻ cũng như có trách nhiệm trong việc huy động mọi nguồn lực trong cộng đồng có thể giúp đỡ nhà trường, tạo thêm điều kiện thuận lợi cho hoạt động giáo dục trẻ.

Hoạt động 2: Tìm hiểu tổ chức xã hội, liệt kê các tổ chức xã hội có thể phối hợp với nhà trường để giáo dục trẻ mầm non.

1. CÂU HỎI

Câu hỏi 1: Tổ chức xã hội là gì?

Câu hỏi 2: Liệt kê những tổ chức xã hội có thể phối hợp với nhà trường để giáo dục trẻ mầm non.

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

* *Khái niệm tổ chức xã hội:*

Tổ chức xã hội là khái niệm thường dùng trong xã hội học và có thể được hiểu theo nghĩa hẹp hoặc rộng. Theo nghĩa rộng, tổ chức xã hội để chỉ bất kể tổ chức nào trong xã hội. Theo nghĩa hẹp, thì tổ chức xã hội chính là một tiểu hệ thống xã hội trong một tổ chức xã hội nào đó.

Cách hiểu đơn giản nhất thì tổ chức là một nhóm người làm việc chung với nhau. Hiểu rộng hơn thì tổ chức là nhiều người tập hợp thành một nhóm hay ban, hội hoặc là đoàn... nhằm điều hành hay quản lý một công việc nào đó.

- * Trong đời sống xã hội, có nhiều loại tổ chức.
  - Xét về mặt chính trị – xã hội, có các loại tổ chức chính sau đây:
    - + Tổ chức nhà nước.
    - + Tổ chức phi chính phủ.
    - + Tổ chức xã hội dân sự.
  - Nếu xét theo mục đích hoạt động thì có thể phân chia các tổ chức thành hai loại:
    - + Tổ chức lợi nhuận
    - + Tổ chức phi lợi nhuận
  - Các tổ chức xã hội có thể phối hợp với nhà trường để giáo dục trẻ mầm non đều thuộc các loại tổ chức nêu trên; có thể liệt kê các tổ chức như sau:
    - + Ủy ban nhân dân, hội đồng nhân dân phường/xã nơi trường mầm non đóng trên địa bàn.
    - + Các ban ngành ở địa phương như ban văn hoá xã hội, ban kinh tế – tài chính.
    - + Các cơ quan có nhiều liên quan như trung tâm y tế, công an phường/xã.
    - + Hội Phụ nữ; ban chăm sóc và bảo vệ trẻ em của địa phương.
    - + Các tổ chức đoàn thể như Mặt trận Tổ quốc, chi Đoàn Thanh niên Cộng sản của phường/xã.
    - + Các hội như hội khuyến học, hội người cao tuổi, hội nông dân, hội cựu chiến binh.
    - + Các cơ sở sản xuất kinh doanh, các tổ chức kinh tế, dịch vụ của tư nhân.
- Một số tổ chức quốc tế như Tổ chức Cứu trợ Trẻ em (Save the children), Tổ chức Tầm nhìn Thế giới (World vision), Quỹ Cứu trợ Nhi đồng Liên hợp quốc (UNICEF)... là những tổ chức có tiềm năng về tài chính, có khả năng hỗ trợ rất tốt cho giáo dục mầm non; nhưng trong thực tế, toàn quốc chỉ có một số ít địa phương, cơ sở được hưởng sự giúp đỡ của các tổ chức này.

Hoạt động 3: Tìm hiểu vai trò của các tổ chức xã hội trong việc chăm sóc, giáo dục trẻ mầm non.

1. CÂU HỎI

Các tổ chức xã hội có vai trò như thế nào trong việc chăm sóc, giáo dục trẻ mầm non?

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

Các tổ chức xã hội ở địa phương có vai trò ảnh hưởng không nhỏ đến hoạt động giáo dục của trường mầm non; mỗi tổ chức, cơ quan, ban ngành có ảnh hưởng nhiều hay ít tùy theo chức năng nhiệm vụ của cơ quan.

Hoạt động giáo dục mầm non mang tính xã hội hoá cao, sự ủng hộ giúp đỡ của cộng đồng, các tổ chức xã hội đối với trường mầm non rất quan trọng. Kế hoạch phát triển kinh tế, xã hội, văn hoá và giáo dục (trong đó có giáo dục mầm non) của địa phương do uỷ ban nhân dân quyết định phê duyệt thực hiện.

Hội đồng nhân dân là cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương, trong Điều 20 quy định nhiệm vụ quyền hạn của hội đồng nhân dân cũng đã ghi rõ: *Hội đồng nhân dân quyết định trong lĩnh vực giáo dục, y tế, văn hoá thông tin, thể dục thể thao, xã hội và đời sống.* Theo chức năng nhiệm vụ, hội đồng nhân dân có thể đề xuất và giám sát việc thực hiện kế hoạch của địa phương.

Các quyết định, nghị quyết của tổ chức chính quyền địa phương có ảnh hưởng trực tiếp đến hoạt động của trường mầm non, kế hoạch giáo dục của trường mầm non nếu được sự ủng hộ của chính quyền sẽ giúp hoạt động của trường có nhiều thuận lợi.

Chính quyền các cấp với chức năng quản lý nhà nước của mình không chỉ huy động, khuyến khích mà còn tạo cơ sở pháp lý cho việc huy động và tổ chức điều hành sự phối hợp các lực lượng xã hội tham gia xây dựng và phát triển giáo dục mầm non.

Các tổ chức có liên quan khác như: trung tâm y tế với nhiệm vụ thực hiện các chương trình y tế quốc gia được triển khai tại cộng đồng sẽ giúp nhà trường trong việc chăm sóc, bảo vệ sức khỏe cho trẻ. Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên, hội khuyến học, hội cựu chiến binh, hội nông dân và một số tổ chức tập thể hay cá nhân khác của địa phương cũng là nguồn lực quan trọng tham gia thúc đẩy sự phát triển của giáo dục mầm non.

Tóm lại, vai trò của cộng đồng, các tổ chức xã hội ở địa phương là tạo môi trường văn hoá xã hội, kinh tế đạo đức, pháp luật,... tạo thuận lợi cho trường mầm non trong công tác giáo dục trẻ, đồng thời có tác động trực tiếp tới từng gia đình, có sự giúp đỡ và cùng gia đình thực hiện tốt các chủ trương của Đảng, Nhà nước và nhà trường trong bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ, góp phần đảm bảo cho trẻ phát triển toàn diện.

Hoạt động 4: Tìm hiểu mục đích của việc phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng, các tổ chức xã hội trong giáo dục trẻ mầm non.

1. CÂU HỎI

Việc phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội trong giáo dục trẻ mầm non nhằm mục đích gì?

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

Giáo dục trẻ là trách nhiệm của toàn xã hội, vì vậy giáo dục mầm non cũng cần phải có sự kết hợp chặt chẽ giữa nhà trường với cộng đồng, các tổ chức xã hội.

Mục đích cuối cùng của việc phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng, các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ nhằm tạo ra một sự thống nhất về giáo dục của nhà trường và xã hội. Để đi đến được mục đích cuối cùng, chúng ta cần đạt được các mục đích cụ thể sau:

- Phối hợp giáo dục giữa trường mầm non với cộng đồng và các tổ chức xã hội nhằm tuyên truyền, phổ biến kiến thức về khoa học giáo dục mầm non sâu rộng tới mọi tầng lớp trong cộng đồng và các tổ chức xã hội.
- Phối hợp để tăng cường mối quan hệ và tranh thủ sự ủng hộ, giúp đỡ của cộng đồng và các tổ chức xã hội đối với các hoạt động giáo dục của nhà trường.
- Phối hợp giáo dục giữa trường mầm non với cộng đồng và các tổ chức xã hội góp phần nâng cao chất lượng giáo dục trẻ, giúp trẻ phát triển toàn diện, đạt mục tiêu giáo dục đề ra.

Nội dung 2:

PHỐI HỢP GIỮA NHÀ TRƯỜNG VỚI CỘNG ĐỒNG, CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI ĐỂ GIÁO DỤC TRẺ MẦM NON

Hoạt động 1: Tìm hiểu vai trò của nhà trường trong việc phối hợp với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non.

1. CÂU HỎI

Nhà trường có vai trò như thế nào trong việc phối hợp với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non?

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

Để hoạt động phối hợp nhà trường với cộng đồng, các tổ chức xã hội trong chăm sóc giáo dục trẻ mầm non có kết quả tốt, việc thực hiện phải đảm bảo cả từ hai phía: nhà trường và cộng đồng cũng như các tổ chức xã hội.

Trước hết, trường mầm non cần phải phát huy được vai trò của mình trong đời sống cộng đồng, phải làm cho cộng đồng thấy được vị trí, tầm quan trọng của giáo dục mầm non trong sự phát triển mọi mặt của địa phương.

Trường mầm non có vai trò là tham mưu, tư vấn, đề xuất với lãnh đạo chính quyền, các ban ngành địa phương về kế hoạch và phương pháp thực hiện giáo dục mầm non của nhà trường để lãnh đạo chính quyền, các ban ngành địa phương cùng nắm rõ và phối hợp thực hiện.

Song song với việc nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ thì nhà trường cần chủ động có kế hoạch cụ thể trong việc phối hợp với cộng đồng và các tổ chức xã hội để nhận được sự ủng hộ và cùng phối hợp về thực hiện giáo dục trẻ nhằm đạt được mục tiêu giáo dục.

Việc phối hợp giữa trường mầm non với cộng đồng và các tổ chức xã hội muốn đạt kết quả tốt thì vấn đề nghiên cứu, tiếp thu các ý kiến từ các cơ quan, tổ chức, đoàn thể có liên quan tới công tác chăm sóc giáo dục trẻ của trường mầm non là vấn đề quan trọng cần lưu tâm và phải thường xuyên xử lý các thông tin kịp thời để có kế hoạch đáp ứng phù hợp.

Việc phối hợp thực hiện được tốt và thường xuyên sẽ góp phần nâng cao trách nhiệm, phát huy tiềm năng giáo dục của các tổ chức, đoàn thể.

Ban giám hiệu trường mầm non nên luôn tự nhận xét, đánh giá, tổng hợp và có đánh giá chung về công tác tuyên truyền phổ biến kiến

thức giáo dục trẻ và việc phối hợp với cộng đồng, các tổ chức xã hội của địa phương.

Để rõ hơn về hoạt động phối hợp trường mầm non với cộng đồng, các tổ chức xã hội, phần dưới đây xin trình bày vấn đề phối hợp giáo dục trẻ của nhà trường với từng đối tượng cụ thể.

Hoạt động 2: Tìm hiểu những nội dung phối hợp giữa trường mầm non với cộng đồng để giáo dục trẻ mầm non.

1. CÂU HỎI

Việc phối hợp giữa trường mầm non với cộng đồng để giáo dục trẻ mầm non gồm những nội dung nào?

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

Nhà trường chủ động trao đổi với người đại diện của cộng đồng dân cư địa phương (trưởng thôn, tổ trưởng dân phố, cụm dân cư...) để thống nhất mục tiêu và kế hoạch phối hợp giáo dục trẻ của trường mầm non.

- Tuyên truyền với cộng đồng về các hoạt động giáo dục trẻ của trường.
- Đề nghị cộng đồng hỗ trợ trong một số nội dung giáo dục trẻ: Đưa trò chơi dân gian, hát dân ca và các loại hình sinh hoạt văn hoá dân gian khác vào dạy trẻ một cách tự nhiên, nhẹ nhàng và bền vững theo truyền thống địa phương.
- Đề nghị được tạo thêm điều kiện để trường mầm non có thể tham dự các hoạt động văn hoá văn nghệ, hay các lễ hội... truyền thống.
- Phối hợp cho trẻ đi tham quan các danh lam thắng cảnh hay công trình xây dựng hoặc di tích lịch sử, văn hoá, cách mạng của địa phương để giáo dục trẻ biết về ý thức chăm sóc, tôn vinh và phát huy giá trị của các công trình đó.
- Cộng đồng góp ý hoặc thông báo cho nhà trường những thông tin có liên quan đến hoạt động giáo dục trẻ để nhà trường có thể kịp thời điều chỉnh và phối hợp các hoạt động nhằm thực hiện các yêu cầu giáo dục của nhà trường sao cho đảm bảo lợi ích của nhà trường và lợi ích của cộng đồng.
- Cộng đồng hỗ trợ và cung cấp cho giáo viên những tư liệu hoặc những nguyên vật liệu về cộng đồng dân tộc địa phương để giáo viên dạy trẻ.

Góc trưng bày giáo dục trẻ về truyền thống, bản sắc dân tộc

Hoạt động 3: Phối hợp giữa nhà trường với cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương để giáo dục trẻ mầm non.

1. CÂU HỎI

Nhà trường có vai trò như thế nào trong việc phối hợp với cấp ủy Đảng và chính quyền địa phương để giáo dục trẻ mầm non?

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

Trên cơ sở nắm vững vai trò, trách nhiệm của ủy ban nhân dân, nhà trường phải chủ động tham mưu kịp thời với các cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương về kế hoạch hoạt động của nhà trường để các cấp lãnh đạo đưa vào chương trình, mục tiêu phát triển kinh tế – xã hội của địa phương hàng năm.

Ủy ban nhân dân các địa phương có trách nhiệm trong việc bảo đảm quy hoạch diện tích đất và áp dụng các phương thức giao đất, cho thuê đất, thuê cơ sở vật chất để phát triển mạng lưới các cơ sở giáo dục mầm non, đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng về chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục trẻ mầm non, phù hợp với đặc điểm của từng địa bàn, địa phương.

Nhà trường cần phải tư vấn, đề xuất với chính quyền và các tổ chức, đoàn thể ở địa phương để tổ chức huy động mọi nguồn lực trên địa bàn phục vụ thực hiện các mục tiêu giáo dục mầm non.

Một số nội dung cụ thể mà nhà trường có thể đề nghị với lãnh đạo chính quyền địa phương để phối hợp giáo dục trẻ mầm non như sau:

- Tham mưu, tư vấn, đề xuất với ủy ban nhân dân, các ban ngành chính quyền địa phương trong cân đối và xây dựng phương án phân bổ các

nguồn vốn đầu tư phát triển giáo dục mầm non; có kế hoạch tăng cường cơ sở vật chất cho nhà trường (thiết bị, đồ dùng, đồ chơi...) để phục vụ giáo dục trẻ theo chương trình giáo dục mầm non.

- Đề nghị uỷ ban có chính sách ưu đãi nhằm phát triển giáo dục mầm non trên địa bàn như:
  - + Về biện pháp thực hiện để đạt chỉ tiêu huy động trẻ trong độ tuổi đến lớp.
  - + Hỗ trợ đời sống giáo viên, đặc biệt giáo viên ngoài biên chế.
  - + Quy hoạch, cấp đất cho trường mầm non, đáp ứng nhu cầu giáo dục trẻ của địa phương.
  - + Tuyên truyền về xây dựng cảnh quan môi trường cho trường mầm non.
- Kết hợp trong các cuộc họp thường kì của uỷ ban, hội đồng nhân dân phổ biến, tuyên truyền về chăm sóc, giáo dục trẻ mầm non của địa phương.
- Đề xuất với lãnh đạo chính quyền xây dựng các cơ chế, chính sách có liên quan nhằm gắn gia đình, cộng đồng với giáo dục mầm non.
- Tham mưu, tư vấn để được hưởng các chính sách ưu đãi về đất đai, về tín dụng, về thuế, để khuyến khích phát triển trường, lớp mầm non ngoài công lập, đặc biệt là ở các khu công nghiệp, khu chế xuất và những nơi tập trung đông dân cư nhằm góp phần phát triển giáo dục mầm non.
- Tư vấn với chính quyền địa phương để tăng cường công tác truyền thông, vận động cộng đồng thực hiện quyền trẻ em và chính sách phát triển giáo dục mầm non, bảo vệ quyền trẻ em được chăm sóc, giáo dục theo chương trình giáo dục mầm non.
- Tư vấn để đưa chương trình phát triển giáo dục mầm non vào trong nghị quyết của hội đồng nhân dân. Căn cứ trên các mục tiêu phát triển giáo dục mầm non của nghị quyết của hội đồng nhân dân, đề nghị với ban văn hoá - xã hội, kinh tế - tài chính của địa phương về ngân sách hằng năm cho giáo dục mầm non.
- Nhà trường tham mưu cho chính quyền các cấp chỉ đạo xây dựng mạng lưới tuyên truyền viên bao gồm: giáo viên mầm non, cán bộ y tế, cán bộ hội phụ nữ, đoàn viên thanh niên...

Đồ chơi ngoài trời của một trường mầm non nông thôn đạt chuẩn quốc gia

Hoạt động 4: Phối hợp giữa trường mầm non với Hội Phụ nữ để giáo dục trẻ mầm non.

1. CÂU HỎI

Theo suy nghĩ của bạn, những nội dung nào có thể phối hợp với Hội Phụ nữ để giáo dục trẻ mầm non? Kinh nghiệm thực tế cho thấy những nội dung nào thực hiện được tốt?

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

- Ở Việt Nam, tỉ lệ phụ nữ tham gia lực lượng lao động chiếm đến 83%. Phụ nữ có vai trò rất lớn đối với việc chăm sóc giáo dục trẻ. Ngày nay, nhiều phụ nữ có trình độ học vấn ngày càng cao hơn, hiểu biết về khoa học nói chung và khoa học nuôi dạy trẻ nói riêng tốt hơn, cho nên việc họ tham gia vào giáo dục trẻ góp phần nâng cao chất lượng giáo dục.
- Phụ nữ không ngừng nâng cao nhận thức và năng lực của bản thân, vận động nhân dân cùng tham gia tích cực vào việc tổ chức, quản lý thực hiện các hoạt động chăm sóc – giáo dục trẻ, huy động các gia đình đưa trẻ trong độ tuổi đến lớp.
- Hội Phụ nữ phát huy vai trò trong sự tham gia vào các hoạt động lập kế hoạch xây dựng, đóng góp bảo vệ các công trình phúc lợi, các hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ.

- Phối hợp với tuyên truyền viên của hội phụ nữ để trang bị cho hội viên phụ nữ những kiến thức nuôi dạy con theo khoa học. Ví dụ, cho trẻ ăn đủ chất dinh dưỡng, cách chế biến các bữa ăn đủ dinh dưỡng cho trẻ từ thực phẩm sẵn có của gia đình, địa phương; vấn đề theo dõi tiêm chủng, phòng và phát hiện các bệnh; đảm bảo an toàn về thể chất và tâm lý cho trẻ...
- Tuyên truyền viên của Hội Phụ nữ vận động cha mẹ trẻ đóng góp xây dựng trường lớp, chi trả lương cho GV; vận động các ban ngành, các tổ chức kinh tế,... đầu tư cơ sở vật chất thiết bị cho giáo dục mầm non.
- Trường mầm non phối hợp với hội phụ nữ, vận động thực hiện các dự án như giáo dục dinh dưỡng, phong trào VAC cho các đối tượng được hưởng là bà mẹ có con trong độ tuổi mầm non.
- Phối hợp tổ chức các hội thi như: “Kiến thức mẹ, sức khoẻ con”, “Mẹ duyên dáng – con khoẻ ngoan”... để động viên đồng đảo các tầng lớp phụ nữ học tập trau dồi kiến thức và nuôi dạy con theo khoa học.
- Vận động phụ nữ, các bà mẹ tham gia hỗ trợ trường trong một số hoạt động như:
  - + Chăm sóc trẻ ngủ trưa tại trường.
  - + Nấu ăn cho trẻ bán trú nhất là ở những địa bàn khó khăn, miền núi.
  - + Quyên góp ủng hộ đồ dùng cho trẻ ở trường.
  - + Trồng rau xanh, ủng hộ rau sạch cho nhà trường.
  - + ...

Hoạt động 5: Phối hợp giữa trường mầm non với trung tâm y tế.

1. CÂU HỎI

Nội dung phối hợp giữa nhà trường với trung tâm y tế trong công tác giáo dục trẻ em được thể hiện như thế nào?

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

Trung tâm/trạm y tế là đơn vị chăm lo sức khỏe của cộng đồng. Nhà trường cần phối hợp với trung tâm/trạm y tế về các nội dung sau:

- Tuyên truyền kiến thức chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục trẻ theo khoa học.
- Tuyên truyền về lợi ích của tiêm phòng bệnh cho trẻ theo chương trình tiêm chủng quốc gia; tầm quan trọng của tiêm chủng đúng lịch, đủ các mũi tiêm...

- Tuyên truyền các biện pháp tạo môi trường sạch sẽ, đảm bảo vệ sinh an toàn.
- Tuyên truyền về lợi ích, tầm quan trọng của việc khám sức khỏe định kỳ cho trẻ hằng năm.
- Trung tâm y tế phối hợp với nhà trường để đảm bảo an toàn sức khỏe cho trẻ khi có dịch bệnh xảy ra: cho trẻ tiêm phòng ngừa bệnh, tiêm/ uống thuốc điều trị bệnh, làm vệ sinh môi trường trường lớp...
- Hướng dẫn các bậc cha mẹ phòng chống một số bệnh thường gặp ở trẻ em như: các bệnh về hô hấp, còi xương, suy dinh dưỡng...
- Thực hiện hoạt động truyền thông về giáo dục sức khỏe với các hình thức khác như: tọa đàm trực tiếp, tọa đàm gián tiếp, phỏng sự, tư vấn, các trò chơi tìm hiểu kiến thức sức khỏe...

Tiêm phòng bệnh cho trẻ

Hoạt động 6: Phối hợp giữa trường mầm non với Đoàn Thanh niên tại địa phương.

1. CÂU HỎI

Theo bạn, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh có vai trò gì đối với đoàn viên thanh niên? Những nội dung nào có thể phối hợp với Đoàn Thanh niên để giáo dục trẻ mầm non?

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

- Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh là tổ chức chính trị – xã hội có vị trí quan trọng trong đời sống của thanh niên; các hoạt động của Đoàn Thanh niên đều có ảnh hưởng đến mọi đoàn viên. Với các hoạt động về giáo dục nhằm hướng ứng theo tinh thần đổi mới nội dung, phương pháp dạy học thì các hoạt động của tổ chức Đoàn Thanh niên cũng góp phần khơi dậy tính tích cực trong đổi mới phương pháp dạy học, nâng

cao trình độ; động viên sự chủ động sáng tạo trong công tác chuyên môn để tổ chức được những hoạt động dạy trẻ hấp dẫn và đạt hiệu quả cao.

- Trong giáo dục mầm non, một số hoạt động sau có thể phối hợp với Đoàn Thanh niên:
  - + Phát động phong trào làm đồ chơi, đồ dùng học tập cho trẻ.
  - + Vận động đóng góp công sức lao động xây dựng cơ sở vật chất cho các cơ sở giáo dục mầm non.
  - + Cùng tham gia phổ biến kiến thức giáo dục trẻ cho cộng đồng, cha mẹ trẻ.
  - + Làm các panô, áp phích tuyên truyền kiến thức giáo dục trẻ, tuyên truyền cho các hoạt động của cô và trẻ ở trường mầm non.
  - + Đoàn Thanh niên tổ chức diễu hành tuyên truyền nội dung phục vụ cho giáo dục mầm non. Ví dụ như: tuyên truyền rửa tay cho trẻ bằng xà phòng để phòng chống bệnh chân, tay, miệng hoặc tuyên truyền cho trẻ đến trường...
  - + Hỗ trợ nhà trường trong việc giúp đỡ dọn sân, vườn trường; làm vệ sinh môi trường xung quanh...
  - + Hỗ trợ trồng cây xanh, vườn hoa hoặc cải thiện thêm cho môi trường sân vườn của trường.
  - + Hỗ trợ nhà trường những sửa chữa nhỏ như: lợp lại mái nhà bị dột; đóng, ghép lại bàn ghế bị hỏng; sơn, sửa lại đồ chơi ngoài trời...

Nhà trường có trách nhiệm ghi lại các kết quả công việc đã được hỗ trợ của Đoàn Thanh niên, ghi danh những người tham gia, đưa vào báo cáo thành tích cuối năm gửi cho chính quyền, các ban ngành địa phương.

Đồ chơi được làm từ những nguyên vật liệu có sẵn ở địa phương

Hoạt động 7: Phối hợp giữa trường mầm non với các tổ chức khác.

1. CÂU HỎI

Việc phối hợp trường giữa mầm non với các tổ chức xã hội khác có ý nghĩa như thế nào? Những nội dung nào có thể phối hợp giữa trường mầm non với các tổ chức xã hội khác?

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

- * Các hội như hội nông dân, hội cựu chiến binh, hội người cao tuổi, hội chữ thập đỏ, công an phường/xã... cũng là những lực lượng có thể tham gia ủng hộ tích cực cho hoạt động giáo dục trẻ của trường mầm non. Tất cả sẽ tạo thành một tác động tổng hợp và sẽ là một trong những điều kiện thuận lợi giúp sự nghiệp phát triển giáo dục mầm non của địa phương.

Trường mầm non có thể phối hợp với các tổ chức xã hội trong các vấn đề như:

- Tranh thủ ủng hộ của hội nông dân tham mưu với chính quyền địa phương tạo điều kiện cấp đất có mặt bằng phù hợp với nhu cầu của trường mầm non.
- Đề xuất với chính quyền địa phương hỗ trợ thu nhập cho giáo viên mầm non, nhất là giáo viên mầm non chưa được biên chế.
- Huy động phụ huynh và cộng đồng tham gia và ủng hộ các phong trào của trường mầm non.
- Đề nghị lực lượng dân phòng, công an, thị đội trên địa bàn giúp trường trong việc bảo quản tài sản, cơ sở vật chất của nhà trường.

Để kết nối các hoạt động của cộng đồng và các tổ chức xã hội tham gia phối hợp giáo dục mầm non thì nhà trường (nhất là hiệu trưởng) phải là đầu mối kết nối lõi cuốn; cần đầu tư suy nghĩ để có tư duy mạch lạc, tỉ mỉ, sáng tạo và bao quát các hoạt động, xây dựng được kế hoạch phối hợp có độ linh hoạt phù hợp với thực tiễn để có hiệu quả tốt.

- * Dưới đây là một ví dụ về sự phối hợp với các tổ chức đoàn thể, hãy tham khảo và chia sẻ ý kiến cá nhân:

(Nguồn: *Hỏi – Đáp: Tình huống sư phạm và bí quyết trong quản lí của hiệu trưởng trường mầm non*, Nguyễn Thị Bích Hạnh, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, 2010)

Khi có thông tin về chủ trương của chính quyền, có kế hoạch phát động các đoàn thể của địa phương tổ chức trồng cây xanh lấy bóng mát cho

trường học, hiệu trưởng phải nhanh chóng tiếp cận, nắm bắt chủ trương này cho nhà trường và tiến hành các bước làm sau đây:

- Hợp cán bộ chủ chốt để xây dựng kế hoạch trồng cây xanh lấy bóng mát cho sân trường.
- Trình với chính quyền địa phương về kế hoạch của trường và xin được hỗ trợ của các ban ngành (có thể xin cụ thể số cây của Đoàn Thanh niên, của hội nông dân hoặc của Mặt trận Tổ quốc hay của hội cựu chiến binh...).
- Tiếp cận với các ban ngành và đăng kí với họ xin được nhận trồng số cây và loại cây gì ở sân trường mầm non (nói rõ không trồng những cây gây ô nhiễm độc hại, những loại cây có nhiều sâu róm...).
- Tổ chức lễ tuyên truyền trồng cây ở trường mầm non qua hệ thống loa đài, băng rôn khẩu hiệu, cờ ...
- Chuẩn bị địa điểm để trồng cây; chuẩn bị một số đồ dùng dụng cụ như: cuốc, xẻng, xô, nước để tưới...
- Tổ chức trồng cây vào ngày thường để giáo viên và trẻ được tham quan hoạt động này, đồng thời cổ vũ cho hoạt động thêm phần vui vẻ.
- Đề nghị ban đại diện cha mẹ học sinh tham gia động viên phong trào; có thể chụp ảnh, quay camera ghi lại hình ảnh để sử dụng tuyên truyền và dạy trẻ.
- Gửi thư cảm ơn lãnh đạo chính quyền và các ban ngành địa phương đã hỗ trợ nhà trường; ghi danh số cây, thời gian và số lượng người tham gia để viết bài tuyên truyền trên hệ thống truyền thanh, truyền hình của địa phương.
- Phân công các lớp, các giáo viên chăm sóc để cây phát triển tốt. Hằng năm đưa vào báo cáo kết quả hoạt động của nhà trường với chính quyền địa phương và cung cấp số liệu để các ban ngành báo cáo theo yêu cầu ngành dọc.
- * Với giáo dục mầm non hiện nay, sự đầu tư tài chính từ ngân sách nhà nước còn có phần hạn hẹp nên việc huy động các nhóm đối tượng có điều kiện tham gia hỗ trợ tài chính cho giáo dục mầm non là rất cần thiết và quan trọng. Lãnh đạo địa phương và nhà trường cần có giải pháp khuyến khích, huy động các nhà đầu tư trong và ngoài nước đầu tư vào lĩnh vực giáo dục mầm non, như thực tế cho thấy có một số nguồn như:
  - Nguồn tài trợ: tài trợ tiền của các công ti, tập đoàn, các tổ chức kinh tế tập thể và cá nhân cho một hoạt động nào đó cụ thể (ví dụ như xây nhà

bếp/xây công trình vệ sinh/làm sân chơi...) hoặc tài trợ về vật chất như trang thiết bị, đồ dùng, đồ chơi...

- Quà tặng của các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước.
  - Vốn góp của các tổ chức, cá nhân để đầu tư xây dựng mới, cải tạo mở rộng, nâng cấp cơ sở vật chất các cơ sở giáo dục mầm non.
  - Vốn vay của ngân hàng và các tổ chức tín dụng ưu tiên với lãi suất ưu đãi.
  - Các nguồn vốn hợp pháp khác.
- * Để có thể huy động được các nhóm đối tượng thực hiện hiệu quả công tác xã hội hoá giáo dục, cần thực hiện tốt theo những nguyên tắc huy động cộng đồng tham gia xây dựng giáo dục gồm:
- Lợi ích: Mỗi hoạt động hợp tác, phối hợp đều phải xuất phát từ nhu cầu và lợi ích của cả hai phía: nhà trường và cộng đồng, mỗi bên tham gia đều cần tìm thấy lợi ích chung của cá nhân, tập thể cũng như của cả dân tộc.
  - Chức năng nhiệm vụ: Nhà trường cũng như các lực lượng xã hội, các tổ chức,... đều có những chức năng và trách nhiệm riêng. Để khai thác, phát huy, khuyến khích họ tham gia vào một hoạt động nào đó thì phải phát hiện và nhằm đúng chức năng, trách nhiệm của đối tác. Ví dụ: Đối với cấp ủy và chính quyền địa phương thì nội dung huy động phải là chủ trương, văn bản chỉ đạo, hoặc đất xây dựng...
  - Dân chủ: Tạo môi trường công khai, bình đẳng để cộng đồng hiểu đúng về giáo dục và nhà trường hơn, đồng thời góp phần thực hiện nguyên tắc "dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra" các hoạt động xã hội hoá giáo dục để mối quan hệ giữa nhà trường, gia đình và xã hội phát triển toàn diện và mang lại hiệu quả thiết thực.
  - Luật pháp: Xã hội hoá giáo dục phải tuân thủ pháp luật nhà nước, có nghĩa là cần dựa trên cơ sở pháp lý. Ngược lại, các cơ quan đoàn thể, các tổ chức xã hội,... cũng cần có những cơ sở pháp lý để triển khai cũng như để tham gia huy động nguồn lực cho giáo dục.
  - Phù hợp và thích ứng: Cán bộ quản lý giáo dục phải biết lựa chọn thời gian thích hợp nhất để đưa ra một chủ trương xã hội hoá giáo dục. Tuy nhiên, để thực hiện nguyên tắc này là phải xây dựng cho được kế hoạch cụ thể và kế hoạch mang tính định hướng.
  - Truyền thống, tình cảm: Là sự khơi dậy và phát huy truyền thống hiếu học, tôn trọng đạo lý, đề cao sự học, đề cao giá trị của học vấn... của mỗi

gia tộc, dòng họ; niềm tin của cá nhân vào sự nghiệp phát triển chung của giáo dục, của từng trường để có thể huy động nhiều nguồn lực khác nhau chăm lo cho sự nghiệp giáo dục đào tạo.

- Kết hợp ngành – lãnh thổ: Cần có sự phối hợp nhịp nhàng giữa địa phương và ngành giáo dục, “nhà trường gắn liền với xã hội”.
- Giao tiếp: Có hai con đường giao tiếp đó là con đường chính thức (các văn bản, công văn, đề nghị...) và con đường không chính thức (thông qua nguyên tắc truyền thống và tình cảm).

Vấn đề huy động được nguồn tài chính hỗ trợ cho trường mầm non, đòi hỏi người lãnh đạo nhà trường phải có đủ năng lực chỉ đạo nhà trường thực hiện giáo dục trẻ đạt kết quả tốt; đồng thời hết sức nhạy bén, linh hoạt, nắm bắt thông tin kịp thời, chính xác và khéo léo trong giao tiếp, có phương pháp trình bày thuyết phục để đối tượng được thuyết phục dễ dàng chấp nhận đề nghị của nhà trường.

Việc thực hiện nội dung phối hợp nhà trường với cộng đồng, các tổ chức xã hội trong giáo dục trẻ mầm non như thế nào cũng là vấn đề cần được lưu ý hay nói cách khác đó chính là hình thức phối hợp nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội.

Nội dung 3:

CÁC HÌNH THỨC PHỐI HỢP GIỮA NHÀ TRƯỜNG VỚI CỘNG ĐỒNG VÀ CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI TRONG HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC TRẺ MẦM NON

Hoạt động: Tìm hiểu các hình thức phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non.

1. CÂU HỎI

Có những hình thức phối hợp nào giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non?

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

Việc phối hợp nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non được thông qua dưới nhiều hình thức. Có thể liệt kê ra một số hình thức dưới đây:

- Thông qua các cuộc họp của chính quyền địa phương, các hội nghị mà cán bộ / giáo viên trường mầm non được tham dự.

- Qua các khoá học tập, triển khai các nghị quyết, văn bản có liên quan đến giáo dục.
- Biên soạn các tài liệu ngắn gọn, các tờ rơi phát cho cha mẹ học sinh, các hộ gia đình, các tổ chức kinh tế – xã hội.
- Sử dụng hệ thống loa thông tin, truyền hình địa phương để tuyên truyền các nội dung cho giáo dục mầm non.
- Sử dụng bảng tin, panô, áp phích...
- Sử dụng góc tuyên truyền tại các trường mầm non.
- Sử dụng hoạt động văn hoá, văn nghệ, thể thao của địa phương để kết hợp truyền thông phổ biến kiến thức giáo dục trẻ mầm non rộng rãi trong nhân dân.
- Sử dụng tuyên truyền viên để tuyên truyền, hướng dẫn, vận động tham gia của chính quyền và các ban ngành địa phương với giáo dục mầm non
- Qua các buổi họp của Hội Nông dân, thôn, xóm.
- Qua các buổi họp thường kì, các sinh hoạt phổ biến kiến thức về văn hoá, xã hội, giáo dục của Hội Phụ nữ.

Nhà trường tư vấn với Hội Phụ nữ, trong nội dung của hội ở các buổi họp thường kì nên dành một nội dung nhỏ cho vấn đề giáo dục mầm non của địa phương; trường mầm non sẽ có trách nhiệm cung cấp thông tin. Ví dụ: thông tin nhanh về kết quả khám sức khỏe của các cháu vừa qua, hoặc thành tích thi giáo viên giỏi của nhà trường hay một đề nghị nào đó cần được ủng hộ giúp đỡ của trường mầm non...

- Tổ chức các hội thi (mời đại biểu chính quyền, các ban ngành địa phương cùng tham dự...).

3. BÀI TẬP: Theo kinh nghiệm của bạn, vấn đề nêu trên như vậy đã được chưa?

- Theo bạn có gì cần điều chỉnh?
- Hãy chia sẻ ý kiến của bạn cho ví dụ dưới đây về xử lí tình huống của một trường mầm non:

(Nguồn: Hỏi – Đáp tình huống sư phạm và bí quyết trong quản lí của hiệu trưởng trường mầm non)

Nhà trường nhận được giấy triệu tập của cấp trên yêu cầu cử giáo viên đi tập huấn dài ngày ở xa; trong khi đó nhà trường không có giáo viên dự trữ. Hiệu trưởng đã xử lí như sau:

Chấp hành lệnh cấp trên và cử giáo viên của trường đi tập huấn theo đúng lịch yêu cầu. Sau đó bố trí hiệu phó thay giáo viên đi học. Xin ý kiến lãnh đạo địa phương huy động các tổ chức xã hội ủng hộ giúp đỡ tìm người có khả năng chăm sóc trẻ: Đề nghị hội cha mẹ học sinh tìm người tình nguyện đến chăm sóc trẻ. Đề nghị Đoàn Thanh niên lựa chọn cử một số nữ thanh niên giúp đỡ nhà trường. Huấn luyện một số kĩ năng cơ bản về chăm sóc giáo dục trẻ cho nhóm người này. Phân công giáo viên của các lớp khác cùng phối hợp, hỗ trợ về nghiệp vụ sư phạm cho những người được huy động để hoạt động giáo dục trẻ của lớp cô giáo viên đi học không bị ảnh hưởng.

Nội dung 4:

PHƯƠNG PHÁP PHỐI HỢP GIỮA NHÀ TRƯỜNG VỚI CỘNG ĐỒNG VÀ CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI TRONG GIÁO DỤC TRẺ MẦM NON

Hoạt động 1: Tìm hiểu các phương pháp phối hợp nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non.

1. CÂU HỎI

Nêu các phương pháp phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội trong việc giáo dục trẻ mầm non.

2. THÔNG TIN

Phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội trong chăm sóc giáo dục trẻ mầm non là hoạt động mang tính xã hội, có thể liệt kê một số phương pháp thực hiện như sau:

- * Tham mưu, tư vấn:
  - Trong xây dựng kế hoạch năm học, nhà trường phải xác định rõ vấn đề cần được hỗ trợ/ủng hộ của chính quyền, cộng đồng và các ban ngành ở địa phương; chuẩn bị nội dung tham mưu thật ngắn gọn, rõ ràng.
  - Nhà trường cần chủ động xin gặp hoặc tranh thủ trong các cuộc họp/hội nghị của chính quyền địa phương có trường mầm non tham dự tham mưu với lãnh đạo chính quyền và các ban ngành về những điều kiện cần thiết của nhà trường để thực hiện giáo dục trẻ đạt kết quả tốt; tư vấn với chính quyền, các ban ngành, cộng đồng địa phương về việc hỗ trợ cho tổ chức hoạt động giáo dục trẻ của trường.

* Ứng dụng công nghệ thông tin và xử lý thông tin:

Nhà trường, nhất là ban giám hiệu phải:

- Thường xuyên nắm bắt thông tin, xử lý, phân tích để có biện pháp tư vấn kịp thời.
  - Sử dụng công nghệ tin học để khai thác, nắm bắt thông tin; ứng dụng công nghệ thông tin vào việc tuyên truyền, quảng bá cho những hoạt động giáo dục trẻ của trường: Gửi báo cáo, thông tin, thư mời tham gia hoạt động... vào hộp thư điện tử của chính quyền và các ban ngành. Đưa thông tin các kết quả giáo dục trẻ lên trang thông tin điện tử của trường.
- Thường xuyên giữ mối liên hệ với các cơ quan, tổ chức, đoàn thể có liên quan để kịp thời xử lý các thông tin có liên quan đến trẻ, trường, lớp mầm non; có thể thông qua các hội viên, các thông tin tuyên truyền viên...

* Tuyên truyền, vận động:

- Tuyên truyền phổ biến kiến thức và tăng cường mối quan hệ gắn kết nhà trường với cộng đồng trong giáo dục trẻ mầm non qua tờ rơi, panô áp phích quảng cáo, qua hệ thống phương tiện thông tin đại chúng (loa truyền thanh của xã, phường; đài truyền hình địa phương; bảng tin nơi công cộng...).
- Tuyên truyền vận động trực tiếp (ban giám hiệu/giáo viên trường mầm non) hoặc sử dụng tuyên truyền viên tuyên truyền với tổ chức chính quyền, các ban ngành, đoàn thể để tranh thủ sự giúp đỡ, ủng hộ cho nhà trường.
- Viết các bài tuyên truyền gửi cho cộng đồng, lãnh đạo chính quyền và các ban ngành. Nội dung bài viết ngắn gọn, rõ về mục đích và có hình ảnh nhấn mạnh để mọi người dễ ghi nhớ.
- Thành lập các câu lạc bộ tư vấn về chăm sóc giáo dục trẻ thơ.

* Trao đổi, tọa đàm:

Phương pháp này được sử dụng trong các cuộc họp, hội nghị, hội thảo:

- Nếu là cuộc họp riêng về giáo dục và giáo dục mầm non thì cần chuẩn bị nhiều nội dung đưa ra trao đổi tọa đàm xoay quanh vấn đề giáo dục trẻ của trường mầm non.
- Nếu là các buổi họp khác của các ban ngành nhưng có trường mầm non dự thì chỉ nên chuẩn bị một nội dung ngắn, hướng vào một vấn đề mà nhà trường thấy cần thiết nhất phải thảo luận.

– Chuẩn bị sẵn một số câu hỏi cho cuộc thảo luận trao đổi và tìm ra câu trả lời thích hợp nhất.

* Tổ chức hoạt động:

Tổ chức một số hoạt động như: phong trào đóng góp nguyên vật liệu, làm đồ dùng đồ chơi cho trẻ, vận động cộng đồng, phụ nữ, đoàn thanh niên cùng tham gia tổ chức các hoạt động cho trẻ như đi xem xiếc, đi công viên, đi tham quan công trình hay di tích lịch sử; phụ huynh cùng tham gia với nhà trường tham gia vào hoạt động lễ hội của địa phương.

Tổ chức một số công việc của trường lớp như trang trí lớp, làm vệ sinh, cải thiện cảnh quan môi trường... và mời các hội, đoàn cùng tham gia.

Tổ chức các hoạt động sinh hoạt văn nghệ, vui chơi của trẻ ở trường vào các dịp khai giảng, trung thu, kết thúc năm học, hoặc hội thi theo phát động của ngành hoặc nhân dịp ngày lễ trọng đại nào đó của đất nước hoặc địa phương mình và đề nghị chính quyền, các ban ngành cùng tham gia, hỗ trợ hoạt động.

Tổ chức làm các tài liệu tuyên truyền phổ biến kiến thức.

* Tổng kết, thông báo kết quả:

Kết thúc mỗi hoạt động, nhà trường phải có bản báo cáo tổng kết về hoạt động đã làm, ghi rõ kết quả đã đạt và thông báo với chính quyền, các ban ngành địa phương cũng như cho các bậc cha mẹ và cộng đồng biết.

Ghi danh các đơn vị, cá nhân tham gia hoạt động.

Đúc kết kinh nghiệm cho những hoạt động khác tiếp sau.

Hoạt động 2: Tìm hiểu việc sử dụng các phương pháp phối hợp giữa nhà trường với cộng đồng và các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non.

1. THÔNG TIN

Mỗi khi thực hiện một hoạt động nào đó của nhà trường, bao giờ cũng sử dụng kết hợp nhiều phương pháp và sử dụng các phương pháp càng mềm dẻo, linh hoạt thì việc phối hợp nhà trường với cộng đồng, các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ càng dễ đạt kết quả tốt.

Ví dụ: Trong phong trào trồng cây xanh lấy bóng mát cho trường học, ban giám hiệu trường mầm non nhanh chóng tham mưu tư vấn với chính quyền địa phương về nhu cầu trồng cây ở sân trường và đề xuất

được nhận ủng hộ cây trồng của Đoàn Thanh niên, Hội Nông dân. Sau đó gặp gỡ trực tiếp đại diện Đoàn Thanh niên, Hội Nông dân để xin được nhận số cây của Đoàn và hội trồng cho trường mầm non; tuyên truyền cho hội cha mẹ học sinh và toàn trường biết về ngày trồng cây để cùng tham dự và cổ vũ cho hoạt động. Sau đó gửi thư cảm ơn lãnh đạo chính quyền, ban ngành, đoàn, hội đã giúp đỡ nhà trường. Đưa vào báo cáo kết quả công tác trong năm của nhà trường, báo cáo với chính quyền địa phương về kết quả chăm sóc số cây đã được trồng.

2. CÂU HỎI VÀ BÀI TẬP

- a. Hãy chia sẻ một kinh nghiệm thực tế về công tác phối hợp với cộng đồng và các tổ chức xã hội trong giáo dục mầm non đạt kết quả tốt (hoặc một trường hợp chưa được tốt, cần rút kinh nghiệm).
- b. Hãy trình bày ý kiến của bạn về một số vấn đề sau:
  - Về đề nghị được cải tạo, nâng cấp cơ sở vật chất trường, lớp.
  - Về phối hợp tổ chức hoạt động cho trẻ.
  - Về kinh nghiệm tuyên truyền, quảng bá hoạt động của nhà trường.
  - ...
- c. Hãy nêu ý kiến riêng của bạn về tình huống sư phạm sau đây:

(Nguồn tư liệu: Hỏi – Đáp: *Tình huống sư phạm và bí quyết trong quản lí của hiệu trưởng trường mầm non*, Nguyễn Thị Bích Hạnh, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, 2010)

- * *Tình huống 1*: Trong quá trình tham mưu với lãnh đạo địa phương để xây dựng trường mầm non đạt chuẩn quốc gia, Hiệu trưởng đã trực tiếp gặp Chủ tịch xã nhiều lần để trình bày, nhưng lần nào Chủ tịch cũng như môi nghe, vậy đồng chí có cách làm nào hiệu quả hơn?

Trả lời:

- Sau nhiều lần tham mưu nhưng lãnh đạo địa phương chưa vào cuộc, Hiệu trưởng phải thay đổi chiến thuật

Bước 1: Không báo cáo bằng miệng mà chuẩn bị sẵn văn bản gồm:

- + Kế hoạch và tờ trình tham mưu xây dựng trường chuẩn quốc gia.
- + Quyết định và quy chế ban hành xây dựng trường mầm non đạt chuẩn quốc gia của Bộ Giáo dục và Đào tạo (Quyết định mới nhất còn hiệu lực);

trong đó dùng bút đánh dấu những điểm cần quan tâm liên quan đến vai trò của chính quyền địa phương.

- + Bản báo cáo khảo sát đầu vào của nhà trường, trong đó nhấn mạnh tiêu chuẩn nào đã đạt chắc chắn, tiêu chuẩn nào tiệm cận và tiêu chuẩn nào chưa đạt (nhưng dự kiến sẽ đạt).

Bước 2: Trình, gửi hồ sơ cho lãnh đạo:

- + In sẵn bộ hồ sơ làm 5 bộ, khi đến gặp lãnh đạo trình bày thì nói ngắn gọn.
- + Sau đó gửi cho Chủ tịch/Bí thư một bộ; xin phép Chủ tịch/Bí thư gửi cho một số lãnh đạo khác của cấp ủy đảng, chính quyền phụ trách trực tiếp giáo dục.

Lưu ý: phải xin bút phê của Chủ tịch/Bí thư vào góc trái bản kế hoạch hoặc tờ trình là chuyển cho ai đó đọc nghiên cứu trước, sau đó phê tô tờ cô bút phê để lưu.

Bước 3: Gặp gỡ, trao đổi và gửi hồ sơ cho cá nhân đã được lãnh đạo địa phương giao việc.

- Tổ chức mời lãnh đạo địa phương đến trường để xin được báo cáo:
- + Chuẩn bị báo cáo.
- + Chuẩn bị giấy mời vào một ngày nhất định.
- + Dự kiến thành viên dự họp: cô đại diện lãnh đạo trường, đại diện cha mẹ học sinh.
- Xin ý kiến lãnh đạo địa phương mời cán bộ quản lý giáo dục cấp trên (Phòng hoặc Sở).
- Liên tục đề nghị để địa phương đưa vào nghị quyết họp cấp ủy thường kì hoặc nghị quyết trong đại hội /hội nghị lớn của địa phương.

Bài học kinh nghiệm:

- Phải làm cho lãnh đạo địa phương có nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng của phát triển giáo dục mầm non, phong trào xây dựng trường chuẩn quốc gia.
- Phải cung cấp đầy đủ tài liệu, những thông tin về nhà trường có độ tin cậy cao, thể hiện rõ khả năng thực hiện trong tương lai gần.
- Làm cho lãnh đạo địa phương thấy được tầm nhìn và cách làm việc khoa học của hiệu trưởng để lôi cuốn được lãnh đạo địa phương tham gia vào với công việc giáo dục mầm non.

- Phải đưa được chủ trương xây dựng trường mầm non đạt chuẩn quốc gia vào nghị quyết của Đảng, chính quyền địa phương để tất cả hệ thống chính trị địa phương phải vào cuộc thực hiện.
- Hiệu trưởng là người hoàn toàn chủ động tham mưu, tư vấn, cam kết những tiêu chuẩn thuộc lĩnh vực nhà trường và trách nhiệm của hiệu trưởng đảm nhận.

* *Tình huống 2:*

Là hiệu trưởng của một trường mầm non trên địa bàn còn nhiều khó khăn về kinh tế – xã hội, trước yêu cầu của việc đưa công nghệ thông tin vào quản lý và tổ chức hoạt động giáo dục trẻ, đồng chí phải làm gì?

Trả lời:

- Không ỷ lại vào việc trông chờ cấp trên trang bị máy tính văn phòng cho nhà trường.
Có một số công việc, hiệu trưởng phải nhanh nhạy và *làm gương* trước cho đồng nghiệp như:
  - + Đặt ra quy định cho bản thân: viết bất cứ một tài liệu hay báo cáo nào dài hơn 1 trang là sử dụng máy vi tính. Cách làm này sẽ hình thành tư duy bắt buộc phải sử dụng máy tính. Mua sách tự học sử dụng máy vi tính và mua một USB để lưu trữ tài liệu.
  - + Nhà trường chưa có máy tính, hiệu trưởng tranh thủ đến uỷ ban nhân dân xã xin được sử dụng nhờ máy văn phòng. Nhiều lần như vậy cũng có tác động đến lãnh đạo địa phương, một cách ngầm thông báo với lãnh đạo địa phương là nhà trường rất cần có máy vi tính và thế là lãnh đạo có thể sẽ quyết định *khẩn trương trang bị cho trường mầm non một bộ máy vi tính* (Nên khéo léo từ chối nếu địa phương cho máy cũ, sẽ nhanh hỏng, không sử dụng được).
  - + Hiệu trưởng ra các trung tâm, dịch vụ internet tại địa phương để đánh máy, lấy thông tin trên mạng hoặc gửi văn bản điện tử.
- Lập tờ trình đề nghị được trang bị máy tính phục vụ cho hoạt động quản lý và chuyên môn của trường; hoặc xin chủ trương để làm công tác xã hội hoá giáo dục: Tìm hiểu giá trị một bộ máy vi tính là bao nhiêu, chia số lượng kinh phí đó cho một số cá nhân có lòng hảo tâm, có điều kiện trên địa bàn ủng hộ (có thể là cha mẹ trẻ hoặc những người làm kinh doanh nhưng không có con gửi ở trường); ghi nhận những đóng góp của họ.

- Lần lượt soạn thảo tất cả các loại văn bản: báo cáo, giấy mời, kế hoạch năm học, danh sách trẻ, nội dung tuyên truyền... đều được thực hiện bằng sử dụng máy vi tính.
- Từng bước cử phó hiệu trưởng, giáo viên, nhân viên của trường đi học lớp bồi dưỡng ngắn hạn về sử dụng máy vi tính và ứng dụng công nghệ thông tin trong công việc.
- Khi đã có đội ngũ hiểu biết về máy tính và công nghệ thông tin, hiệu trưởng xây dựng kế hoạch xã hội hoá giáo dục để mua sắm trang bị máy tính.

Bài học kinh nghiệm:

- Phải làm dần nhưng phải bắt đầu từ hiệu trưởng. Hiệu trưởng luôn đi trước, đổi mới và gương mẫu, quyết tâm đổi mới tư duy và làm cho người khác cùng đổi mới theo mình.
- Phải có lộ trình thực hiện kiên trì từng bước, không ngại khó khăn, không nản chí.
- Phát huy nguồn lực xã hội hoá giáo dục để mua sắm trang thiết bị

D. KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ TOÀN MODULE

- 1) Tại sao phải làm tốt công tác phối hợp giữa trường mầm non với cộng đồng, các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non?
- 2) Trường mầm non cần phải làm gì để thực hiện tốt công tác phối hợp với cộng đồng, các tổ chức xã hội?
- 3) Nội dung công tác phối hợp giữa trường mầm non với cộng đồng, các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non là những nội dung gì?
- 4) Để công tác phối hợp giữa trường mầm non với cộng đồng, các tổ chức xã hội đạt được kết quả tốt, cần phải có những phương pháp gì? Phối kết hợp các phương pháp như thế nào?
- 5) Phối hợp giữa trường mầm non với cộng đồng, các tổ chức xã hội để giáo dục trẻ mầm non được thực hiện qua những hình thức nào?
- 6) Trong thực tế công tác của mình, anh (chị) thấy việc phối hợp giữa trường mầm non với cộng đồng, các tổ chức xã hội đã có kết quả tốt như thế nào? Có gì cần rút kinh nghiệm?

7) Những hoạt động nào sau đây cần có sự tham gia của cộng đồng, của tổ chức chính quyền địa phương, của các cơ quan, ban ngành đoàn thể có liên quan và cụ thể là đối tượng nào tham gia vào hoạt động đó với nhà trường?

- Ngày khai giảng năm học mới.
- Ngày Tết Trung thu của các cháu.
- Đón Tết Nguyên đán.
- Tổng kết năm học.
- Hội nghị cán bộ, viên chức, giáo viên của nhà trường.
- Ngày bàn giao trẻ mẫu giáo lớn 5 tuổi cho trường tiểu học.
- Hội thi giáo viên dạy giỏi.
- Liên hoan văn nghệ nhân ngày 20/11 hoặc ngày thành lập trường...
- Hoạt động ngoại khoá: cho trẻ đi xem xiếc/ đi chơi công viên / đi tham quan...
- Đánh giá trẻ cuối chủ đề /kết thúc năm học.
- Hội diễn/ hội thi thể dục thể thao của trẻ.
- Phong trào “Trường học thân thiện, học sinh tích cực”.
- Kiểm tra sức khỏe định kì cho trẻ.
- Cân, đo trẻ hàng tháng.
- Kiểm tra tài chính.
- Kiểm kê tài sản.

8) Khi muốn tổ chức một hoạt động của trường mầm non cần có sự tham gia của cộng đồng, của tổ chức chính quyền địa phương, của các cơ quan, ban ngành đoàn thể có liên quan, bạn làm như thế nào?

- Lên kế hoạch chi tiết, sau đó thông báo đề nghị cộng đồng/tổ chức nào đó tham gia.
- Đặt vấn đề trước, sau đó lên kế hoạch chi tiết và đề nghị cộng đồng/ tổ chức tham gia.
- Cách làm khác của bạn?

E. PHỤ LỤC

Phụ lục 1: CHỈ THỊ VỀ TĂNG CƯỜNG PHỐI HỢP GIỮA NHÀ TRƯỜNG, GIA ĐÌNH VÀ XÃ HỘI TRONG CÔNG TÁC GIÁO DỤC TRẺ EM, HỌC SINH, SINH VIÊN, NGÀY 23/12/2008 CỦA BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

Công tác phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội có ý nghĩa quan trọng đối với chất lượng giáo dục trẻ em, học sinh, sinh viên. Điều 93 Luật Giáo dục 2005 khẳng định “Nhà trường có trách nhiệm chủ động phối hợp với gia đình và xã hội để thực hiện mục tiêu, nguyên lý giáo dục”.

Hiện nay, công tác phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong việc nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trẻ em, học sinh, sinh viên đã đạt được những kết quả nhất định, phát huy được sức mạnh tổng hợp và huy động được các nguồn lực trong xã hội tham gia ngày càng tích cực vào sự nghiệp giáo dục và đào tạo. Tuy nhiên, do nhiều nguyên nhân chủ quan và khách quan, công tác phối hợp còn nhiều hạn chế, chưa đáp ứng kịp với nhu cầu về chất lượng và số lượng nguồn nhân lực của sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Đây là một trong những nguyên nhân dẫn đến hiện tượng một số trẻ em chưa được hưởng điều kiện nuôi dưỡng, chăm sóc và giáo dục tốt nhất; vẫn tồn tại một bộ phận học sinh, sinh viên có biểu hiện vi phạm về đạo đức, có lối sống hưởng thụ, vướng vào các tệ nạn xã hội và vi phạm pháp luật.

Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo chỉ thị:

1. Các cơ sở giáo dục mầm non, cơ sở giáo dục phổ thông, cơ sở giáo dục thường xuyên, các đại học, học viện, các trường đại học, cao đẳng và trung cấp chuyên nghiệp (sau đây gọi chung là nhà trường) thực hiện các nhiệm vụ chung sau đây:
  - Thường xuyên giữ mối liên hệ với gia đình, cơ quan, tổ chức, đoàn thể có liên quan để kịp thời xử lý thông tin thường xuyên, đột xuất liên quan đến học sinh, sinh viên.
  - Phối hợp trong việc tổ chức các hoạt động văn hoá, thể thao, vui chơi lành mạnh trong nhà trường và tại địa phương, đặc biệt vào các dịp khai giảng, kết thúc học kì, kết thúc năm học, nghỉ hè hằng năm.
  - Nghiên cứu, tiếp thu các ý kiến từ phía gia đình, cơ quan, tổ chức, đoàn thể có liên quan trong công tác nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trẻ em, học sinh, sinh viên.

2. Đối với các trường mầm non cần tập trung:

- Tiếp tục nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trẻ em; thu hút tối đa trẻ em trong độ tuổi đến trường, chuẩn bị cho trẻ mẫu giáo lớn vào tiểu học.
- Trao đổi thông tin thường xuyên giữa nhà trường với gia đình; kết hợp tuyên truyền, phổ biến kiến thức khoa học nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trẻ em; xử lý kịp thời các vấn đề liên quan đến chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ em trong trường học.
- Chăm lo đời sống vật chất và tinh thần; nâng cao trình độ nghiệp vụ, đạo đức nghề nghiệp cho đội ngũ cán bộ, giáo viên, nhân viên nhà trường.
- Thường xuyên phối hợp với các cơ quan, tổ chức, đoàn thể trên địa bàn như y tế, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Phụ nữ, ban đại diện cha mẹ học sinh và các tổ chức có liên quan trong việc chăm sóc, bảo vệ sức khỏe, phòng chống tai nạn, thương tích, bảo đảm an toàn cho trẻ em.

3. Đối với các cơ sở giáo dục phổ thông, cơ sở giáo dục thường xuyên cần tập trung:

- Xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh, thân thiện, phát huy tính tích cực của học sinh trong học tập, rèn luyện và chủ động tham gia các hoạt động xã hội; rèn luyện kĩ năng sống và định hướng nghề nghiệp cho học sinh; tăng cường giáo dục cho học sinh ý thức, thái độ học tập chủ động, nghiêm túc.
- Động viên, khuyến khích học sinh đến trường, thường xuyên có liên hệ và phối hợp với gia đình, chính quyền địa phương quan tâm đến học sinh có hoàn cảnh khó khăn, vùng sâu, vùng xa, động viên các em tới trường; bồi dưỡng kiến thức và kĩ năng cho học sinh yếu, kém.
- Phối hợp với các cơ quan, tổ chức, đoàn thể trên địa bàn như công an, giao thông, Mặt trận Tổ quốc, Hội Cựu giáo chức, Hội Cựu chiến binh, Hội Khuyến học, Hội Phụ nữ, ban đại diện cha mẹ học sinh và các tổ chức có liên quan trong việc giáo dục học sinh trong và ngoài nhà trường.
- Nâng cao trách nhiệm, phát huy tiềm năng giáo dục của các tổ chức, đoàn thể trong trường: Tổ chức Đảng, Công đoàn, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh trong việc giáo dục đạo đức, pháp luật cho học sinh.

4. Đối với các học viện, các trường đại học, cao đẳng và trung cấp chuyên nghiệp cần tập trung:

- Phối hợp với chính quyền và các tổ chức, đoàn thể ở địa phương trong công tác giáo dục học sinh, sinh viên nhằm tạo môi trường giáo dục lành mạnh; tăng cường công tác học sinh, sinh viên ngoại trú để tạo điều kiện cho học sinh, sinh viên tham gia tích cực vào việc xây dựng đời sống văn hoá ở nơi cư trú.
- Tăng cường phát huy vai trò, trách nhiệm của các tổ chức, đoàn thể trong trường: Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Sinh viên, Công đoàn và các tổ chức khác trong việc giáo dục tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, pháp luật, kĩ năng và thái độ nghề nghiệp cho học sinh, sinh viên.
- Có hình thức thích hợp thường xuyên liên hệ với gia đình để thông báo tình hình rèn luyện tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của học sinh, sinh viên; chủ động phối hợp với các doanh nghiệp, đơn vị, tổ chức để học sinh, sinh viên tiếp cận với yêu cầu của thực tiễn nghề nghiệp đang được đào tạo và đáp ứng nhu cầu xã hội ngay sau khi tốt nghiệp.
- Có cơ quan thường trực về công tác học sinh, sinh viên, thường xuyên kiểm tra, đánh giá và tổng kết công tác phối hợp trong và ngoài nhà trường; tăng cường dịch vụ sự nghiệp và hỗ trợ học sinh, sinh viên theo hướng chuyên môn hoá, phát huy lợi thế của trường và phù hợp với điều kiện của địa phương nơi trường đóng.

5. Tổ chức thực hiện:

- Các vụ, cục, viện và các đơn vị trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo có trách nhiệm đưa nội dung chỉ đạo công tác này thành một nhiệm vụ của mỗi năm học; tổ chức kiểm tra, đánh giá việc thực hiện nhiệm vụ đề ra.

Vụ Công tác Học sinh, Sinh viên là đơn vị thường trực giúp Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo chỉ đạo thực hiện xây dựng kế hoạch phối hợp trong phạm vi toàn ngành; làm đầu mối phối hợp với các bộ, ban, ngành liên quan chỉ đạo, kiểm tra việc thực hiện; báo cáo Bộ trưởng kết quả thực hiện công tác phối hợp.

Các giám đốc sở giáo dục và đào tạo tổ chức triển khai, chỉ đạo, kiểm tra, đôn đốc các phòng giáo dục và đào tạo, các nhà trường trong việc thực hiện công tác phối hợp; tham mưu cho uỷ ban nhân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ đạo các ban, ngành, tổ chức đoàn thể để triển khai Chỉ thị.

Các giám đốc học viện, hiệu trưởng các trường đại học, cao đẳng và trung cấp chuyên nghiệp xây dựng kế hoạch tổ chức triển khai thực hiện Chỉ thị này và hằng năm có báo cáo kết quả thực hiện trong nội dung báo cáo tổng kết năm học gửi về Bộ Giáo dục và Đào tạo

Chỉ thị này có hiệu lực thi hành sau 15 ngày, kể từ ngày đăng công báo.

Chủ tịch uỷ ban nhân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, giám đốc cơ sở giáo dục và đào tạo, giám đốc đại học, học viện, hiệu trưởng trường đại học, cao đẳng và trung cấp chuyên nghiệp, thủ trưởng đơn vị có liên quan thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo chịu trách nhiệm tổ chức thực hiện Chỉ thị này.

Phụ lục 2: MỘT SỐ GỢI Ý TRONG QUẢN LÝ CÔNG TÁC XÃ HỘI HOÁ GIÁO DỤC MẦM NON

(Nguồn: *Hỏi – Đáp: Tinh hướng su phạm và bí quyết trong quản lí của hiệu trưởng trường mầm non*, Nguyễn Thị Bích Hạnh, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, 2010).

Câu hỏi 1: Để thực hiện phong trào “Trường học thân thiện, học sinh tích cực”, kế hoạch của nhà trường đặt ra là phải đảm bảo sạch sẽ môi trường và trồng thêm nhiều cây xanh nhưng khi triển khai thực hiện, nhà trường gặp khó khăn do thiếu nguồn nhân lực, vậy giải quyết thế nào để đạt kế hoạch đề ra?

Trả lời: Giải pháp xã hội hoá giáo dục là con đường tốt nhất. Có thể thực hiện như sau:

1. Xây dựng kế hoạch triển khai việc làm cụ thể
  - a) Làm sạch môi trường
    - Phát quang cây cối rậm rạp, tỉa lá cành cây khô.
    - Khai thông cống rãnh thoát nước.
    - Xử lí rác thải, nước thải.
    - Quét dọn sân vườn, nhổ cỏ...
    - Lau đồ chơi, tủ, giá để đồ. Làm sạch công trình vệ sinh của lớp và vệ sinh chung...
  - b) Làm đẹp môi trường
    - Quét vôi/sơn trong và ngoài khuôn viên trường học.

- Trồng cỏ, hoa, cây phù hợp cho từng mảng sân trường.
- Khoanh vùng chỗ trồng rau; trồng một số loại cây, củ quả tạo bóng mát và để làm chỗ dạy trẻ học, cho trẻ vui chơi.
- Trang trí các mảng tường, cầu thang.
- Xây dựng vườn cổ tích, vườn cây thiên nhiên...

2. Các lực lượng tham gia

- Hội cha mẹ học sinh.
- Hội Phụ nữ.
- Đoàn Thanh niên, sinh viên các trường trên địa bàn.
- Giáo viên và học sinh các trường tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông trên địa bàn.
- Hội Cựu chiến binh/ đơn vị bộ đội đóng trên địa bàn.
- Chính quyền địa phương.
- Toàn thể cán bộ giáo viên trong nhà trường.

3. Các bước tiến hành

- Lập kế hoạch và tờ trình hoặc thư mời tham gia giúp đỡ: xin ý kiến cơ quan chủ quản (Ủy ban nhân dân xã/phường hoặc phòng giáo dục và đào tạo).
- Kế hoạch thời gian và khối lượng công việc:
  - + Về thời gian: có thể chia ra nhiều ngày cho từng công việc cụ thể; làm sạch môi trường trước, sau đó mới làm đẹp môi trường.
  - + Căn cứ khối lượng công việc cụ thể để mời số lượng người tham gia.
  - + Căn cứ nội dung công việc để mời đối tượng tham gia.

Ví dụ:

- Khai thông cống rãnh, xử lý nước thải, rác thải; phát quang bụi rậm; tỉa cành lá cây trên cao: nhờ Hội Cựu chiến binh, Đoàn Thanh niên.
- Trồng rau, trồng hoa: nhờ hội cha mẹ học sinh, phụ nữ.

4. Kinh phí thực hiện

Căn cứ nguồn kinh phí cần được hỗ trợ và công việc liên quan đến việc cần kinh phí để trang trải sửa chữa, mua sắm: có kế hoạch để trình xin kinh phí hoặc xin chủ trương của chính quyền địa phương hoặc phòng giáo dục và đào tạo để huy động quyền góp (sau khi được cấp có thẩm

quyền duyệt kinh phí hoặc duyệt chủ trương hỗ trợ từ xã hội hoá giáo dục mới được tiến hành).

Những công việc lớn cần nguồn kinh phí:

- Quét vôi/ sơn trong và ngoài lớp.
- Trang trí các mảng tường, cầu thang...
- Xây dựng vườn cổ tích, vườn cây thiên nhiên...

Nếu có nguồn kinh phí cho phép (đủ lớn để làm), nhà trường nên mời những người có chuyên môn, trình độ về trang trí, tạo hình để thiết kế tổng thể khuôn viên toàn trường cho đúng quy hoạch, đạt yêu cầu thẩm mỹ.

Đây là một kế hoạch lớn, cần nhiều người tham gia và việc thực hiện kéo dài trong một thời gian nhất định. Hiệu trưởng phải đứng ra tổ chức và kiểm soát từng công việc cụ thể; phải điều hành khéo léo để tất cả các lực lượng tham gia đều thấy phấn khởi, tin tưởng và mong muốn được hỗ trợ, giúp đỡ nhà trường.

Trường cần ghi danh các tổ chức, cá nhân đã tham gia giúp đỡ nhà trường; viết thông báo, đưa tin về hoạt động này thường xuyên trên các phương tiện thông tin của địa phương; gửi thư cảm ơn...

Lồng ghép đưa vào trong các báo cáo sơ kết, tổng kết của nhà trường báo cáo chính quyền địa phương, các tổ chức chính trị đoàn thể để thể hiện sự trân trọng những đóng góp cho sự nghiệp giáo dục mầm non nói chung và cho hoạt động giáo dục trẻ của trường mầm non nói riêng của cả tổ chức, đoàn thể xã hội.

Phụ lục 3:

**Trích: GIỚI THIỆU TÓM TẮT ĐỀ ÁN PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC
MẦM NON GIAI ĐOẠN 2006 – 2015**

I. QUAN ĐIỂM CHỈ ĐẠO

II. MỤC TIÊU

III. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU

IV. LỘ TRÌNH VÀ NGUỒN VỐN THỰC HIỆN

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo có trách nhiệm:

- Chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành có liên quan hướng dẫn, xây dựng các đề án cụ thể, chi tiết để triển khai thực hiện nghị quyết phát triển giáo dục mầm non giai đoạn 2006 – 2015.
- Phối hợp với Bộ Kế hoạch và Đầu tư xây dựng chương trình đầu tư cho giáo dục mầm non trong Chương trình mục tiêu quốc gia giáo dục giai đoạn 2006 – 2010 trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.
- Theo dõi, kiểm tra, tổng hợp đánh giá kết quả thực hiện Nghị quyết trong từng giai đoạn và định kì báo cáo Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ.

2. Ủy ban Dân số, Gia đình và Trẻ em

- Chủ trì, phối hợp với Bộ Giáo dục và Đào tạo giám sát tình hình thực hiện những nội dung có liên quan đến việc bảo vệ quyền trẻ em trong lĩnh vực giáo dục mầm non.
- Phối hợp với Bộ Giáo dục và Đào tạo và các bộ, ngành, địa phương thực hiện các chương trình truyền thông, vận động toàn xã hội tham gia phát triển giáo dục mầm non.
- Xây dựng các cơ chế, chính sách có liên quan nhằm gắn gia đình với giáo dục mầm non.

3. Bộ Kế hoạch và Đầu tư

- Chủ trì, tổng hợp chương trình đầu tư cho giáo dục mầm non trong chương trình mục tiêu quốc gia giáo dục giai đoạn 2006 – 2010 do Bộ Giáo dục và Đào tạo xây dựng để trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.
- Căn cứ trên các mục tiêu phát triển giáo dục mầm non của Nghị quyết này để xây dựng kế hoạch đầu tư hằng năm cho các địa phương trong giai đoạn 2006 – 2015.
- Phối hợp với Bộ Tài chính, Bộ Giáo dục và Đào tạo cải tiến công tác phân bổ ngân sách hằng năm cho giáo dục mầm non.

4. Bộ Tài chính

- Bố trí ngân sách thường xuyên, chương trình mục tiêu chi cho giáo dục mầm non, bảo đảm tiến độ thực hiện các mục tiêu của Nghị quyết đề ra; tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra tài chính theo quy định hiện hành.

- Chủ trì, phối hợp với các bộ, cơ quan có liên quan cải tiến công tác phân bổ ngân sách, xây dựng và ban hành hoặc trình cấp có thẩm quyền ban hành các cơ chế, chính sách tài chính thuộc lĩnh vực giáo dục mầm non.

5. Bộ Nội vụ

Sửa đổi, bổ sung các quy định về định mức biên chế và các chế độ chính sách đối với giáo viên cho các cơ sở giáo dục mầm non thuộc các loại hình.

6. Bộ Y tế

- Chủ trì xây dựng kế hoạch và thực hiện các chương trình tiêm chủng, phòng bệnh cho trẻ em; phối hợp với Bộ Giáo dục và Đào tạo xây dựng và hoàn thiện các chương trình dịch vụ y tế, chăm sóc sức khỏe, dinh dưỡng lồng ghép trong đào tạo, bồi dưỡng giáo viên mầm non.
- Phối hợp với Bộ Giáo dục và Đào tạo thực hiện việc phổ biến kiến thức, kỹ năng và cung cấp dịch vụ chăm sóc, giáo dục trẻ tại gia đình.

7. Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội

Chủ trì, phối hợp với Bộ Giáo dục và Đào tạo chỉ đạo, giám sát việc thực hiện chế độ bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế và các chính sách xã hội khác đối với giáo viên và trẻ mầm non.

8. Ủy ban nhân dân các cấp có trách nhiệm

- Xây dựng các đề án, chương trình hành động cụ thể nhằm phát triển giáo dục mầm non trên địa bàn theo các mục tiêu Nghị quyết này.
- Chỉ đạo xây dựng quy hoạch mạng lưới cơ sở giáo dục mầm non trên các địa bàn; kế hoạch đào tạo giáo viên, huy động trẻ mầm non đến trường cho từng giai đoạn, phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội của địa phương.
- Chủ động thực hiện xây dựng cơ sở giáo dục mầm non trên các địa bàn; đầu tư trang thiết bị, đồ chơi phục vụ việc triển khai chương trình giáo dục mầm non mới; thực hiện đầy đủ các chế độ chính sách đối với giáo viên mầm non theo quy định.
- Có chính sách ưu đãi nhằm phát triển giáo dục mầm non trên địa bàn.
- Bảo đảm bố trí ngân sách chi cho giáo dục mầm non theo đúng quy định hiện hành.
- Tổ chức huy động mọi nguồn lực trên địa bàn phục vụ thực hiện các mục tiêu giáo dục mầm non.

9. Chính phủ đề nghị Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam, Hội Khuyến học Việt Nam cùng các tổ chức chính trị – xã hội, tổ chức xã hội nghề nghiệp tích cực tham gia vào công tác phát triển giáo dục mầm non, vận động trẻ em đến nhà trẻ, lớp mẫu giáo; hỗ trợ đẩy mạnh việc phổ biến, cung cấp kiến thức về giáo dục mầm non đến các gia đình.

Phụ lục 4: (Trích) NHIỆM VỤ VÀ QUYỀN HẠN CỦA HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN

Hội đồng nhân dân là cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương, đại diện cho ý chí, nguyện vọng và quyền làm chủ của nhân dân, do nhân dân địa phương bầu ra, chịu trách nhiệm trước nhân dân địa phương và cơ quan nhà nước cấp trên.

Nhiệm vụ và quyền hạn:

Mục 2 chương II Luật Tổ chức hội đồng nhân dân và uỷ ban nhân dân quy định: Nhiệm vụ, quyền hạn của hội đồng nhân dân cấp huyện gồm 10 điều từ điều 19 đến điều 28:

Điều 19: Hội đồng nhân dân quyết định trong lĩnh vực kinh tế

Điều 20: Hội đồng nhân dân quyết định trong lĩnh vực giáo dục, y tế, văn hoá thông tin, thể dục thể thao, xã hội và đời sống.

Điều 21: Hội đồng nhân dân quyết định trong lĩnh vực khoa học, công nghệ, tài nguyên và môi trường.

Điều 22: Hội đồng nhân dân quyết định trong lĩnh vực quốc phòng, an ninh, trật tự, an toàn xã hội.

Điều 23: Hội đồng nhân dân quyết định trong việc thực hiện chính sách dân tộc và chính sách tôn giáo.

Điều 24: Hội đồng nhân dân quyết định trong lĩnh vực thi hành pháp luật.

Điều 25: Hội đồng nhân dân quyết định trong lĩnh vực xây dựng chính quyền địa phương và quản lý địa giới hành chính.

F. TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Chương trình giáo dục mầm non*, NXB Giáo dục Việt Nam, 2009.
2. TS. Trần Thị Ngọc Trâm – TS. Lê Thu Hương – PGS.TS. Lê Thị Ánh Tuyết (Đồng Chủ biên), *Hướng dẫn tổ chức thực hiện chương trình giáo dục mầm non – Nhà trẻ (3 – 36 tháng tuổi); Mẫu giáo bé (3 – 4 tuổi); Mẫu giáo nhỡ (4 – 5 tuổi); Mẫu giáo lớn (5 – 6 tuổi)*, NXB Giáo dục Việt Nam, 2009.
3. PGS.TS. Nguyễn Ánh Tuyết, *Về vấn đề kết hợp giữa trường mầm non với gia đình trong việc chăm sóc và giáo dục trẻ em*, Tạp chí Giáo dục mầm non.
4. Vụ Giáo dục Mầm non, *Công tác tuyên truyền phổ biến kiến thức nuôi dưỡng trẻ cho các bậc cha mẹ*, Tài liệu bồi dưỡng.
5. Nguyễn Thị Bích Hạnh, *Cẩm nang nghiệp vụ quản lí giáo dục mầm non*, NXB Hà Nội, 2009.
6. Nguyễn Thị Bích Hạnh, *Hỏi – Đáp: Tình huống sư phạm và bí quyết trong quản lí của hiệu trưởng trường mầm non*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, 2010.
7. Nguyễn Phúc Châu, *Quản lí nhà trường*, NXB Đại học Sư phạm, 2010.

